

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 30

van **KATHLEEN KREKELS**

datum: 13 oktober 2023

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Luisterpuntbibliotheek - Gebruik door anderstaligen

Luisterpunt is de Vlaamse openbare bibliotheek voor personen met een leesbeperking. Een uitzondering in de auteurswetgeving geeft Luisterpunt de toestemming om boeken om te zetten in toegankelijke leesformaten zoals Daisy-luisterboeken en brailleboeken.

Scholen kunnen een beroep doen op de bibliotheek voor leerlingen die blind of slechtziend zijn of een leesstoornis hebben. Het grote voordeel is dat bijvoorbeeld de Daisy-luisterboeken leerlingen laten lezen én luisteren tegelijkertijd, wat toch een enorme hulp kan zijn voor het leren lezen. Deze vorm van lezen is dus een grote ondersteuning voor de basiszorg in scholen.

Scholen die hun anderstalige leerlingen willen ondersteunen met het beheersen van de Nederlandse taal, kunnen echter geen beroep doen op de Luisterpuntbibliotheek. Anderstaligheid is immers geen leesstoornis. Dat is erg jammer: zeker het OKAN-onderwijs zou gebaat zijn met toegang tot de Daisy-luisterboeken (OKAN: onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers).

1. Hoeveel leerlingen doen momenteel een beroep op de diensten van de Luisterpuntbibliotheek? Graag een opdeling per leeftijd, doelgroep (blind, slechtziend, leesstoornis,...) en aantikken op de SES-indicator "thuis taal niet-NL".
2. Zijn er andere leerlingen die toch gebruik kunnen maken van deze diensten zonder dat ze deel uitmaken van een van de doelgroepen? Zo ja, hoe wordt dat verantwoord?
3. Lijkt het de minister wenselijk om en kan hij een rol spelen in het opnemen van anderstaligen als doelgroep, zodat ook anderstalige leerlingen gebruik kunnen maken van de boeken van de Luisterpuntbibliotheek?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 30 van 13 oktober 2023

van **KATHLEEN KREKELS**

1. Kinderen en jongeren kunnen rechtstreeks lid worden bij Luisterpuntbibliotheek, maar ook via het account van hun school of bibliotheek.

Hieronder vindt u de cijfergegevens met het aantal actieve lezers (hebben minstens één boek geleend) van 6 tot en met 17 jaar in de periode van januari 2023 tot en met september 2023, opgedeeld per leeftijdscategorie.

Elk jaar komen er in oktober en november nog veel jeugdige lezers bij. Luisterpuntbibliotheek verwacht nog een flinke stijging.

In een aparte tabel vindt u eveneens de opdeling van 6- tot en met 17-jarigen per leesbeperking. Bij de leesbeperking "Andere" bevinden zich ook kinderen en jongeren die Nederlands leren. Zoals u kunt zien, is de groep "Andere" groter bij de lezers via organisaties. Allicht schrijven zij meer leerlingen met een andere thuistaal in, binnen de (meer gesloten) context van de school.

Een mentale beperking zoals Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD), autismespectrumstoornis (ASS), en een combinatie van leesbeperkingen bijvoorbeeld worden ook vaak ingevuld bij "Andere".

Luisterpuntbibliotheek peilt niet naar de sociaaleconomische status (SES) bij hun leden.

Volgens leeftijdsklasse	Rechtstreekse lezers	% t.o.v. totaal aantal rechtstreekse lezers	Lezers via organisaties	% t.o.v. totaal aantal lezers via organisaties
Kinderen (6-11 jaar)	1.286	14%	1.653	36%
Jongeren (12-14 jaar)	1.587	17%	1.049	23%
Adolescenten (15-17 jaar)	1.398	15%	344	7%
Totaal 6-17 jaar	4.271	46%	3.046	65%
Volwassenen (+18)	5.011	54%	1.609	35%
TOTAAL	9.282	100%	4.655	100%

Leesbeperking	Rechtstreekse lezers 6-17 jaar	Lezers via organisaties 6-17 jaar
Blind	34	1
Slechtziend	129	33
Fysieke beperking	29	16
Dyslexie - leesstoornis	3.651	2.238
Andere	428	758
Eindtotaal	4.271	3.046

Momenteel zijn 2.686 scholen lid bij Luisterpuntbibliotheek.

2. Zoals al bij vraag 1 aangegeven werd, bestaat de categorie "Andere" uit een aantal beperkingen die zeker tot de doelgroepen behoren (bijvoorbeeld ASS, ADHD, mentale beperking, combinatie van beperkingen) en daarnaast bijvoorbeeld uit een OKAN-leerling, ex-OKAN, student Nederlands, anderstalige nieuwkomer, andere thuistaal, NT2, laaggeletterd.

Luisterpuntbibliotheek belt personen die rechtstreeks bij haar lid worden met de melding "Andere" als leesbeperking, op. Ze verduidelijkt bij nieuwe leden die zich inschrijven om Nederlands te leren, dat zij niet alle boeken kunnen lenen, maar bijvoorbeeld wel de Wablieft-boeken, een aantal boeken uit de reeks Eenvoudig communiceren, tweetalige Nik-nak-boekjes en de Studio Sesam-reeks. Bij scholen en bibliotheken benadrukt Luisterpuntbibliotheek bij infosessies dat niet de volledige collectie openstaat voor personen die Nederlands leren.

3. Ik verwijs hiervoor naar mijn antwoord van 26 oktober 2023 op de vraag om uitleg 273 van Loes Vandromme.